

til, at dette har kunnet skee, — det ville i alt Fald de Dphsninger, der ere komne i Commissionens Betænkning, give Velighed til at vise — er den, at den Forandring, der i Aaret 1855 foregik med Theatret, har indbragt et langt større Beløb, end Theatret tidligere paa nogen Maade kunde faae. Det staaer fast og kan ikke modsiges, efter hvad der her foreligger, at der, siden denne Forandring foregik, har været en Indtægt af imellem 30 til 40,000 Rd. hvert Aar udover, hvad man tidligere kunde gjøre Regning paa, saaledes at man, istedetfor at man tidligere maatte sætte Gjennemsnitsindtægten til 590 Rd. for hver Spilleaften og ikke kunde naae mere, nu har kunnet sætte den til 700 Rd., ja endog til visse Tider har kunnet naae en Indtægt af gjennemsnitlig 800 Rd. Der er altsaa nu gennem en Række af 13 à 14 Aar oppebaaret 30 à 40,000 Rd. mere om Aaret, og hvad den hele Ombygning har kostet, er altsaa fuldkommen rundelig kommen ind igjennem forøgede Indtægter ved Theatret, men desuagtet tør jeg paastaae, at det ikke alene ikke vil være noget Ubilligt, men endog noget meget Naturligt og Billigt overfor en Institution som det kongelige Theater, naar det ved sine egne Midler har maattet afbetale 100,000 Rd. paa den Gjæld, som er bleven gjort ved reen Ombygning, at man nu frigjør det for det Restbeløb, som er tilbage. — Jeg vil derfor bestemt holde paa, at man lader den hele omhandlede Bestemmelse i § 24, som til Syvende og Sidst maaffee ikke engang faaer praktisk Betydning, falde bort af Loven.

Naar man dernæst fra Fortidens gaar over til Fremtidens Theater, synes det, at der ved Siden af denne Tanke om et helt nyt, stort Theater, hvorved Omkostningerne ere blevne anslaaede til en $\frac{1}{2}$ Million, har været næret og endnu næres i denne Sal den Anskuelse, at man kunde gaar ind paa en anden Tanke, nemlig en Fuldstændiggjørelse af den Ombygning, som er paabegyndt, hvilket kun vilde andrage den halve Sum. Jeg behøver ikke at sige, at dengang jeg som Minister gjorde de fornødne Skridt for at tilveiebringe den aldeles paatrængende nødvendige Ombygning, som det

daværende Theater krævede, var det ingenlunde min Tanke, at dette skulde blive staaende som et Stræmsel, som det er blevet sagt, gennem 14 Aar; det var tværtimod ganske sikkert min Tanke, at det paabegyndte Arbejde skulde fuldføres. Der forelaa ogsaa, og er i sin Tid blevet fremlagt til Eftersyn, Tegninger og Planer for en heelt ny Theaterbygning, der var en Fuldførelse af det paabegyndte Arbejde, hvilke Tegninger vare udførte af den daværende Architect Nebelong. Om der derved vilde være fremkommet noget absolut Skjont eller Smukt, skal jeg lade staae hen; jeg tror ikke heller, man er sikker paa at faae det gennem den nye Bygning, der nu er paatænkt; men det veed jeg i alt Fald, at saaledes som Planen forelaa, vilde Bygningen paa ingen Maade have skæmmet den Plads, hvorpaa den laa. Smidertid er det en Selvsølge, at naar man behandler en Bygning saaledes, som Theatret er blevet behandlet, vil den til Slutningen blive betragtet som et Skammindel. Medens jeg altsaa ganske sikkert tror, at Fuldførelsen kunde være skeet dengang, og jeg trolig skulde have gjort Mit til at virke dertil, vil jeg ikke fragaar, at denne Plan stod i Forbindelse med de Forhold, hvorunder vi dengang befandt os med Hensyn til Pladsen og dens Anvendelse til Theatret, samt Theatrets Omgivelser. Dengang havde vi den, vel endnu af Nogle ikke glemte, stinkende Canal, som løb langs Gammelholm lige op til Theatrets Mure, dengang havde vi Høiskolen i Virksomhed ved Siden af Theatret, og der kunde overhovedet ikke være Tale om en anden Plads til at opbygge et nyt Theater paa, naar man ikke vilde flytte reent bort fra det Sted, hvor det havde to hundredeaarig Hævd, hvad vistnok Alle maatte erkende for et voveligt Experiment. Nu have Forholdene forandret sig. Nu kan der paavises en Plads; og det er smuk Plads for Theatret, ved Siden af det nuværende, idet man har abandonneret Høiskolen, og nu kan man, hvad der er en overmaade væsentlig Ting, vedblive under de 3, 4 til 5 Aar, som Bygningen af det nye Theater vil vare, at have det gamle Theater ved Siden deraf i fuld Brug. Gvillen finantiel Betydning dette har, fremgik navnlig tydeligt, da man blot i nogle